

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-297

15.4.2019

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Lektor – tautrekking på seminar – avrevet korsbånd yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Forsikrede deltok i en tautrekkingskonkurranse på et seminar i regi av arbeidsgiver. Hun stod over de første rundene pga. tidligere skulderskade, men ble med i siste runde, da det kun var kvinner med. Forsikrede fikk et mottrykk med påfølgende vridning og røk fremre korsbånd i venstre kne. Tvist om hendelsen var en arbeidsulykke. Etter en samlet vurdering konkluderte nemnda med at hendelsen verken var omfattet av det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (rådgiver og lærer på en videregående skole, f. 1970) var med på et personalseminar 3.–5.11.16 i regi av arbeidsgiver. På seminaret deltok de ansatte i flere teambuildingsaktiviteter 3.11.16, og en av aktivitetene bestod i en tautrekkingskonkurranse. Forsikrede stod over de første tautrekkingskonkurransene grunnet en tidligere skulderskade i venstre skulder. Konkurransen ble avsluttet med to rene kvinnelag, og forsikrede har opplyst at hun da følte det var trygt å delta.

Forsikrede stod i tautrekkingskonkurransen fremst på sitt lag, og da mottrykket kom, hadde hun venstre leggbein godt plantet i spenn i underlaget. Mottrykket førte forsikredes lårbein over leggbeinet i en vridning, og det fremre korsbåndet i venstre kne røk.

Nav godtok først ikke skaden som yrkesskade i vedtak av 8.3.17, men Nav Klageinstans omgjorde vedtaket og godkjente hendelsen 3.11.16 som yrkesskade i vedtak av 11.1.18.

Selskapet mottok skademeldingen fra forsikredes arbeidsgiver 11.4.17. Selskapet avslo kravet 13.6.18.

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun følte seg presset til å delta i tautrekkingskonkurransen selv om hun ikke hadde lyst. Det var en forventning fra arbeidsgiver om at de ansatte skulle delta i teambuildingsøvelsene. Mottrykket, som kom som følge av at motstanderlaget dro til under tautrekkingen, var ikke noe forsikrede selv forårsaket. Vilkåret om at skaden ble forårsaket av en ytre hending er dermed oppfylt. Mottrykket kom plutselig og med en uventet stor kraft. Det er kraften i rykket som må sies å ha vært uventet. Subsidiært anføres det at det uansett foreligger en arbeidsulykke som følge av det *neddempede* ulykkesmoment. Forsikredes arbeidsoppgaver er hovedsakelig undervisning i faget engelsk, samt rådgivning/veiledning av elever når det gjelder karriere- og yrkesvalg. Hun har aldri tidligere deltatt på tautrekkingsøvelse i jobbsammenheng. Dette ligger derfor utenfor hennes arbeidsoppgaver. Til slutt anføres det at selskapet som utgangspunkt er bundet av Nav sitt vedtak som godkjente hendelsen som yrkesskade.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er noe i det beskrevne hendelsesforløpet som viser at forsikrede var utsatt for en plutselig eller uventet ytre hending. Forsikrede deltar på en tautrekkingskonkurranse, og den går ut på å rykke/bevege motstanderlager, da også ofte med stor

kraft. Det kan ikke være upåregnelig for forsikrede at det kunne komme et rykk i det hun stilte seg opp og tok tak i tauet. Forsikrede tok selv et bevisst valg om at hun ville delta i tautrekkingen, og aksepterte da risikoen for at det kunne komme et kraftig rykk fra motstanderlaget. Det er på det rene at tautrekkingskonkurransen lå utenfor rammene av skadelidtes ordinære arbeidsoppgaver som rådgiver og lektor. De ansatte var ikke pålagt å delta på de ulike teambuildingsaktivitetene, og forsikrede selv stod over samtlige utenom denne siste konkurransen. Videre anføres det at det avdempede ulykkesmomentet heller ikke er oppfylt. Tautrekking er ikke forbundet med noen særlig risiko, det er en helt ordinær teambuildingsaktivitet. Forsikrede må både ha vært forberedt på at det ville komme et rykk, samt stå fritt til å unngå å delta i aktiviteten. Når hun likevel valgte å delta – til tross for en vond skulder – må hun sies å ha tatt et bevisst valg og således hadde kontroll over situasjonen hun befant seg i. Til slutt anføres det at Navs godkjenning av hendelsen som en yrkesskade er uten betydning for selskapet, da selskapet foretar sin egen vurdering uavhengig av Nav.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder spørsmål om hendelsen som forsikrede var utsatt for 3.11.16, er å anse som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Partene er enige om at hendelsen fant sted i arbeidstiden.

Innledningsvis bemerkes at selskapet, i likhet med nemnda, foretar sin egen vurdering av om det foreligger en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Forsikredes anførsel om at selskapet i utgangspunktet er bundet av Navs vedtak 11.1.18 der hendelsen ble godkjent som yrkesskade, kan ikke føre frem.

Begrepet arbeidsulykke i yfl. § 11 første ledd bokstav a skal forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989), s. 89. I denne bestemmelsens annet ledd defineres to ulike kategorier arbeidsulykker; det markerte ulykkesbegrepet (en plutselig eller uventet ytre handling) og det avdempede ulykkesbegrepet (en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid).

Høyesterett har i Rt. 2006 s. 1642, avsnitt 36, lagt til grunn at hva som "må anses plutselig og uventet vil måtte bedømmes ut fra i hvilken sammenheng hendelsen finner sted". Kravet må således relativiseres. Det følger videre av det samme avsnittet i dommen at skade oppstått under utførelse av ordinært arbeid normalt ikke anses som en arbeidsulykke, det må foreligge et avvik fra det ordinære arbeidet. I Rt. 2009 s. 1485 har Høyesterett lagt til grunn at det må kreves et ulykkesmoment for at en arbeidsulykke skal omfattes av det markerte ulykkesbegrepet, jf. avsnitt 21-24. Dette er senere fulgt opp i Rt. 2009 s. 1619. Etter dette må noe i den ytre situasjonen ha utviklet seg på en uventet måte, og dette uventede – ulykkeshendelsen – må ha ført til skaden. Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at ulykkesbegrepet må tilpasses den risiko som den forsikrede utsetter seg for med viten og vilje.

Forsikrede ble skadet da hun deltok i en tautrekkingskonkurranse på et seminar i regi av sin arbeidsgiver. Dette er ikke en vanlig arbeidsoppgave for en lærer/rådgiver på en skole. Personalseminarer med teambuildingsaktiviteter er på den annen side vanlig, og deltakelse på slike aktiviteter er langt fra ekstraordinært. Deltakelse i konkurransen var frivillig, og nemnda har ikke lagt vekt på at forsikrede skal ha følt seg presset til å delta. Da tautrekkingskonkurransen startet, kom det et kraftig motrykk fra motstanderlaget. Som følge av motrykket fikk forsikrede en vridning av lårbeinet over leggbeinet, og det fremre korsbåndet i venstre kne røk. Forsikrede har anført at motrykket som førte til skaden var en plutselig ytre hending, og at motrykket hadde uventet stor kraft. Etter det som er opplyst kan ikke nemnda se at et slikt kraftig motrykk må anses

uventet eller plutselig. Tvert imot fremstår det som påregnelig at begge lag i en tautrekkingskonkurranse vil rykke, og motrykke, med stor kraft. Forsikrede aksepterte denne risikoen da hun valgte å delta i konkurransen. Etter dette får ikke det markerte ulykkesbegrepet anvendelse.

Forsikrede har videre anført at hendelsen omfattes av det avdempede ulykkesbegrepet. Etter Rt. 2009 s. 1626 skal vurderingen av om påkjenningen eller belastningen skal anses som usedvanlig ta utgangspunkt i hendelsens art og omstendighetene rundt denne, ikke skadens art og omfang. Ulykkesmomentet ligger i at forsikrede ikke var forberedt på eller ikke kunne unngå den usedvanlige påkjenningen, jf. Rt. 2005 s. 1757, avsnitt 49, som siterer fra Kjønstad (red): Folketrygdloven med kommentarer (1998), s. 482-483.

Nemnda ser det slik at tautrekking ikke er forbundet med noen særlig risiko. Forsikrede valgte selv å delta i aktiviteten, og hun må ha vært forberedt på at det ville komme et rykk. Etter en konkret vurdering er nemnda av den oppfatning at motrykket ikke innebar noen ekstraordinær belastning eller påkjenning. Konklusjonen er etter dette at hendelsen også faller utenfor det avdempede ulykkesbegrepet i ftrl. § 13-3 annet ledd andre punktum, og at det således ikke foreligger en arbeidsulykke.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).